

**UCHWAŁA NR XXIV/141/12
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 27 września 2012 r.

w sprawie przyjęcia sołeckiej strategii rozwoju wsi Mszana

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), w związku z uchwałą Nr 148/3459/12 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2012 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016, Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

- § 1. Zatwierdza sołecką strategię rozwoju wsi Mszana, stanowiącą załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dzedzic

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU

WSI MSZANA

LIPIEC 2012

Spis Treści

1. Wstęp.....	3
2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi.....	4
3. Analiza zasobów	6
4. Analiza SWOT	11
4. Analiza potencjału rozwojowego wsi	13
5. Wizja rozwoju	14
6. Program długoterminowy	15
7. Program krótkoterminowy.....	19
8. Informacje dodatkowe	19

1. Wstęp

Celem planowanych warsztatów dla liderów odnowy wsi jest wskazanie mieszkańcom nowych możliwości w działaniu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Istotą jest spojrzenie na wieś jako miejsca występowania szeregu zasobów materialnych i niematerialnych, których odpowiednie wykorzystanie może świadczyć o sukcesie miejscowości i umożliwić jego dalszy rozwój. Warunkiem efektywnego funkcjonowania Programu Odnowy Wsi w województwie podkarpackim było sformalizowanie zasad uczestnictwa i wymagań w stosunku do uczestników. Przyjęcie tych zasad nastąpiło 22 lutego 2012 roku. Urząd marszałkowski województwa podkarpackiego podjął uchwałę nr 117/2660/12 w Rzeszowie.

Zasady uczestnictwa w programie Odnowy Wsi w województwie podkarpackim zawierają rozwiązania pozwalające na jakościową ocenę efektywności programu oraz wprowadzają narzędzia pogłębionej oceny ilościowej i jakościowej umożliwiające ustalenie zaawansowania procesu odnowy wsi oraz efektów rzeczowych.

Głównym celem Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi:

1. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskich.
2. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.
3. Modernizacja przestrzeni wiejskiej.

2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi

Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi MSZANA

w gminie DUKLA Mieszkańców 280

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dot. wąskiej grupy		Rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	Działania spontaniczne	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,	x	Opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	Porządkowanie wsi	x				
	Projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	x	Podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	x
	Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	x				
B Początkowa	Różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		Liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)	x	Systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			Zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	x		
	Pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji.		Skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
C Zaawanso-wana	Projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„Koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		Projektowanie działań (projekty)	
					Pozyskiwanie środków zewnętrznych	x
	Projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		Liczne stowarzyszenie odnowy wsi		Systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu o.w.)	
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne.		Animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	Powszechna odnowa prywatnych posesji.				Promocja wsi	
D Całościowa	Lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	Ukształtowane „centrum wiejskie”		Rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	Świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				Rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

	Projekty kreujące „wieś tematyczną”,				Instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	Dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi.					

* Wstaw X gdy spełnia warunek

Data 14.06.2012 Sporządził Piotr Bębenek

3. Analiza zasobów

ANALIZA ZASOBÓW CZ I				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Wieś położona w cichej dolinie rzeki Mszanki. Wokół zalesione grzbiety gór i pojedyncze wyższe szczyty – jak na obrazku. Cała wieś leży w obszarze chronionym „Natura 2000”, w otulinie Magurskiego Parku Narodowego i na granicy Jaśliskiego Parku Krajobrazowego. Zajmuje obszar o powierzchni 1888,86 ha. Do Słowacji w linii prostej mamy kilka km.			X
stan środowiska	Czyste powietrze, zielone pola, absolutna cisza i spokój. Wieś ekologiczna, gdyż nikt nie używa nawozów sztucznych - wykorzystuje się obornik i gnojowicę do nawożenia pól.			X
walory klimatu	Dobre noszenia wiatru Klimat dość ostry	X		X
walory szaty roślinnej	Lasy mieszane - buczyna karpacka. Zioła i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów .		X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Rezerwat cisów „Igiełki”, Rezerwat Wadernik			X
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Zwierzyna płowa (w czasie rykowisk można z bliskiej odległości podziwiać piękno tych zwierząt), ale też lisy i dziki w bliskiej odległości od zabudowań. Ostoja derkacza. Watahy wilków a w okolicy mieszka niedźwiedź. Widujemy tu orła przedniego a codziennym gościem na naszych polach są orliki, myszołowy, jastrzębie i krogulce.			X
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Potok Mszanka mający swój początek w górnej części wsi	X		
wody podziemne				
gleby	Słabe – niskiej klasy	X		
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury	W dwóch gospodarstwach typu chyża pod jednym dachem mieszkają ludzie i bydło.	X		

	Kilka budynków drewnianych			
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Nierówność terenu, większość domów zbudowanych jest na zboczach. Wybudowana 2 lata temu przez powiat droga stanowiąca skrót przez Mszanę z Barwinka do Jasła		X	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Mszana mając niecałe 300 mieszkańców podzielona jest na wieś i osiedle po PGR. Część wiejska to jednorodzinne budynki mieszkalne – kilka drewnianych połemkowskich chyży i murowane. Osiedle to dom jednorodzinny, blok dwuklatkowy, domy wielorodzinne, barak i zabudowania po oborach.		X	
zabytki i pamiątki historyczne	Zabytkowa kuźnia	X		
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Wieś nie ma własnej tradycji. Część mieszkańców po wojnie przeniesiono z innych zniszczonych miejscowości. Osiedle po PGR zamieszkują byli pracownicy Igłopolu, którzy przybyli do pracy z różnych stron kraju. W Mszanie są resztki ruin cerkwi , a na cmentarzu łemkowskie groby. Z Mszany w ciągu godziny można pieszo dojść do Pustelni Św. Jana z Dukli, gdzie latem w każdą niedzielę celebrowana jest msza na wolnym powietrzu. 8 km od wsi jest Olchowiec – Łemkowska wieś z cerkwią i organizowanym corocznie „Kermeszem” (po naszymu odpustem) w każdy trzeci weekend maja. W pobliskiej Chyrowej jest piękna, drewniana cerkiew służąca obecnie jako kościół katolicki. W graniczącej z Mszaną Tylawie w kościele jest piękny ikonostas.			X
święta, odpusty, pielgrzymki	bliskość Pustelni		x	
tradycje, obrzędy, gwara	Od 6 lat organizowane są wiejskie dożynki.		X	
legendy, podania i fakty historyczne	Pierwsze zapisane informacje o wsi to czasy króla Kazimierza Wielkiego, który pozwolił ulokować wieś na prawie niemieckim.		X	
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy	Jak w Beskidzie Niskim: proziaki, sery podpuszczkowe zwane klaganymi (robione ze słodkiego mleka z wykorzystaniem podpuszczki). Sery kozie z ekologicznego gospodarstwa Figa.		X	
dawne zawody	Niektórzy jak za dawnych lat kosiarką konną			x

	koszą trawy , ręcznie suszą przy pomocy wideł i grabi i koniem zwożą do stodoł. Sadzenie ziemniaków i wykopki także przy pomocy koni.			
zespoły artystyczne, twórcy	Zespół tańca towarzyskiego „Master`s”. Ćwiczy od roku dziecięca grupa tego zespołu. Zespół break dance „Break Boys”, dziecięco-młodzieżowy kabaret „Mszańskie dziewczyny i On”, Grupa dziewcząt maluje pisanki łemkowskie, tak, jak to kiedyś robiła matka jednej z nich.			X

ANALIZA ZASOBÓW CZ II

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Działki i pola są w rękach prywatnych	x		
działki pod domy letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe	Są niezamieszkałe budynki, ale mają właścicieli	x		
pustostany przemysłowe	W rękach prywatnych	x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Teren wokół domu ludowego			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Dom ludowy, który ma salę widowiskową i pomieszczenia wykorzystywane jako świetlica			x
miejsca uprawiania sportu	W domu ludowy załączki siłowni . Stół do tenisa stołowego. Obok domu ludowego (własność gminy) jest boisko do siatkówki		X	
miejsca rekreacji	Własne podwórka, nad potokiem lub w innych miejscowościach	X		
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Tuż nad wsią.		X	
Szkoły	W odległej o 7 km Tylawie szkoła podstawowa i gimnazjum. Szkoły średnie w Dukli, Krośnie, Iwoniczu, Miejscu Piastowym		X	
przedszkola	Jedyne w gminie w Dukli – 16 km od wsi. Nikt z mieszkańców z niego nie korzysta		X	
Biblioteki	W Dukli.	x		
placówki opieki społecznej	Biuro opieki społecznej i punkt wydawania		X	

	darów w Dukli. W 2011 roku pani sołtys dwukrotnie przywiozła z Rzeszowa i rozdała żywność mieszkańcom wsi (ponad 1,5 tony żywności)			
placówki służby zdrowia	Punkt lekarski czynny 2 razy w tygodniu w Tylawie – 7 km. Ośrodki zdrowia i apteki w Dukli – 16 km.		X	
Infrastruktura techniczna				
wodociąg, kanalizacja	Osiedle ma wodociąg i oczyszczalnię ścieków. Wieś ma własne studnie		X	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Przez wieś biegnie droga powiatowa. Częściowo i wieś i osiedle ma oświetlenie			X
chodniki, parkingi, przystanki	Parking przy kościele. Przystanki autobusowe.		X	
sieć telefoniczna .i dostępność internetu	Podłączenia telefonów stacjonarnych.		X	
telefonia komórkowa	Większość korzysta z telefonii komórkowej			
inne				

ANALIZA ZASOBÓW CZ III				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	We wsi to albo we własnym gospodarstwie rolnym, albo w Kozich serach albo dorywczo w tartaku. Jeden etat w wiejskim sklepie. Większość –głównie młodych ludzi- pracuje w Niemczech, Włoszech, Francji, Anglii. Kilka osób jeździ do pracy w Dukli lub Krośnie ale tam też nie ma zbyt wielu ofert pracy.		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Kozie Sery. Gospodarstwo Figa.			x
gastronomia				
miejsca noclegowe	U sołtysa w pokoju gościnnym, namiocie lub na sianie.		x	
gospodarstwa rolne	5 gospodarstw oddaje mleko krowie. Jest kilka gospodarstw realizujących programy rolno środowiskowe (ekologiczne lub dyrektywę ptasią)			
uprawy hodowle	krowy mleczne i kozy			x
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Serwatka		x	
zasoby odnawialnych energii				
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki ok. 13.000 zł		x	

	W roku 2012 gmina dopłaciła do centralnego ogrzewania w domu ludowym i będzie ponosić koszty budowy drogi dojazdowej do pól.			
środki wypracowywane	Młodzież (dziewczęta) od 4 lat robiąc kartki świąteczne, malując pisanki łemkowskie i robiąc szydełkiem ozdoby choinkowe z nici zarabia na wakacyjną wycieczkę zagraniczną (Berlin 2010, Chorwacja 2011 i Francja z Korsyką 2012). Są też darowizny na koncie Stowarzyszenia „KARPATKA”. Młodzież z zespołu tanecznego „MASTER`S” otrzymała w ciągu 3 lat kilkaset zł za występy (datki od widzów)			x
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Animatorką życia społeczno-kulturalnego jest pani Sołtys, która organizuje we wsi wiele imprez i aktywizuje miejscową młodzież.		x	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Stowarzyszenie Karpatka pozyskuje od sponsorów środki finansowe.		x	
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych.	Głównie dzieci i młodzież		x	
Pracownicy nauki				
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Karpackiej „KARPATKA” z siedzibą w Mszanie 22.		x	
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	2 reportaże TVP „Opolanka” w 2008 o pani sołtys oraz ponownie „Ewa nie mieszka w raju” w 2011 r.		x	
Współpraca zagraniczna i krajowa.	Głównie znajomi pani Sołtys i współpraca przejawia się tym, że otrzymaliśmy od nich nie tylko meble do świetlicy, ale przede wszystkim, książki, gry, zabawki, artykuły papiernicze czy telewizor. Ponadto zapraszani jesteśmy do zatańczenia na organizowanych przez nich imprezach i przez 3 lata swego istnienia zespół tańczył na 54 imprezach – nawet w miejscowości Rydułtowy na Górnym Śląsku.		x	
Informacje dostępne o wsi	Wzmianki w przewodnikach turystycznych Beskidu Niskiego. Strona internetowa		x	
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Opracowanie: Ryszard Wilczyński

4. Analiza SWOT

SILNE strony (atuty wewnętrzne)	SŁABE strony (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krajobraz, położenie wsi. J 2. Dobra droga. S 3. Bardzo aktywna młodzież. J 4. Kozie sery. B 5. Duże zaplecze do produkcji bydła B 6. Duże zaplecze do produkcji serów B 7. Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk B 8. Dzikie zwierzęta- w tym chronione : wilki, orliki, derkacze, żmije, rysie, niedźwiedzie T 9. Tworzą się 2 gospodarstwa agroturystyczne w tym jedno dla osób niepełnosprawnych. B 10. Wieś położona w obszarze „Natura 2000”, w otulinie Magurskiego Parku Narodowego, na granicy Jaśliskiego Parku Krajobrazowego J 11. Blisko do wyciągu narciarskiego i ścieżek rowerowych B 12. Blisko do Słowacji J 13. Dobre noszenia wiatru dla lotniarzy J 14. Działające Stowarzyszenie J 15. Jesteśmy rozpoznawalni w środowisku (w gminie, i poza nią). Mszana to miejscowość, w której coś się dzieje B 16. Załączki siłowni J 17. Posiadamy namioty, śpiwory, karimaty – zaplecze wędrownicze J 18. Mamy uzdolnioną plastycznie młodzież, która sprzedając swoje wyroby zarabia na wycieczki Zagraniczne (Berlin, Chorwacja, Francja). J 19. Połemkowskie chyże. J 20. Zespół Tańca Towarzyskiego Master’S, Zespół Break-Boys, Zespół Dziecięcy Master’SII J 21. Dużo zasobów ziół i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów T 22. Dość duża ilość zwierzyny płowej (w czasie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleko od miasta. J 2. Bardzo niedostateczna ilość miejsc pracy B 3. Zbyt mała ilość mieszkańców w średnim wieku, co oznacza brak chętnych do pracy społecznej J 4. Zbyt mała integracja między wsią, a osiedlem J 5. Zanikające więzi sąsiedzkie T 6. Krytykanctwo ze strony osób Nieaktywnych J 7. Niedoinwestowany Dom Ludowy (dziurawy dach, wilgoć, pleśń , brak ocieplenia budynku.) S 8. Słaba aktywność dorosłych J 9. Marazm i brak wiary w poprawę bytu J 10. Pogłębiająca się bieda B 11. Nadużywanie alkoholu wśród dorosłych J 12. Zły dojazd do miasta J 13. Klimat dość ostry i nie pozwala na owocowanie orzechów włoskich, śliw, wiśni i innych drzew owocowych. B 14. Potok Mszanka mający swój początek w górnej części wsi, który jednak w czasie silnych ulew potrafi wylać i zabierać mostki. S 15. Część budynków poprodukcyjnych z wyglądu przypomina ruinę S 16. Zabytkowa kuźnia służąca jako garaż T 17. Obok domu ludowego (własność gminy) jest nieprofesjonalne boisko do siatkówki zrobione przez mieszkańców S 18. Częściowo oświetlona wieś S 19. Brak chodników S

<p>rykowisk można z bliskiej odległości podziwiać piękno tych zwierząt) T</p> <p>23. Ostoją dla derkacza J</p> <p>24. Duża ilość rolników korzysta z faktu bytowania derkacza B</p> <p>25. Widywany jest orzeł przedni a codziennym gościem na naszych polach są orliki, myszołowy, jastrzębie i krogulce T</p> <p>26. Stół do tenisa stołowego S</p> <p>27. Duża ilość książek zgromadzonych przez panią Sołtys w Domu Ludowym J</p> <p>28. Dziewczęcy kabaret J</p> <p>29. Wykonany parking przy kościele S</p>	
---	--

<p style="text-align: center;">SZANSE (elementy zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleko od miasta. J 2. Możliwość pozyskania gruntu pod budowę wsi tematycznej. Na obrzeżach miejscowości J 3. Wsparcie działań agroturystycznych B 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zawilości prawne (prawo własności gruntu mogą uniemożliwić realizację projektu wsi tematycznej, niedostateczna ilość sponsorów. B 2. Wycofanie się liderów wiejskich może spowodować spowolnienie lub zaprzestanie realizacji projektów. J 3. Nie dotrzymanie terminów zapisanych w projektach co spowoduje zwrot pozyskanych środków. S 4. Brak połączeń publicznych z miejscowościami sąsiadującymi (PKS) J

5. Analiza potencjału rozwojowego wsi

Analiza potencjału rozwojowego wsi

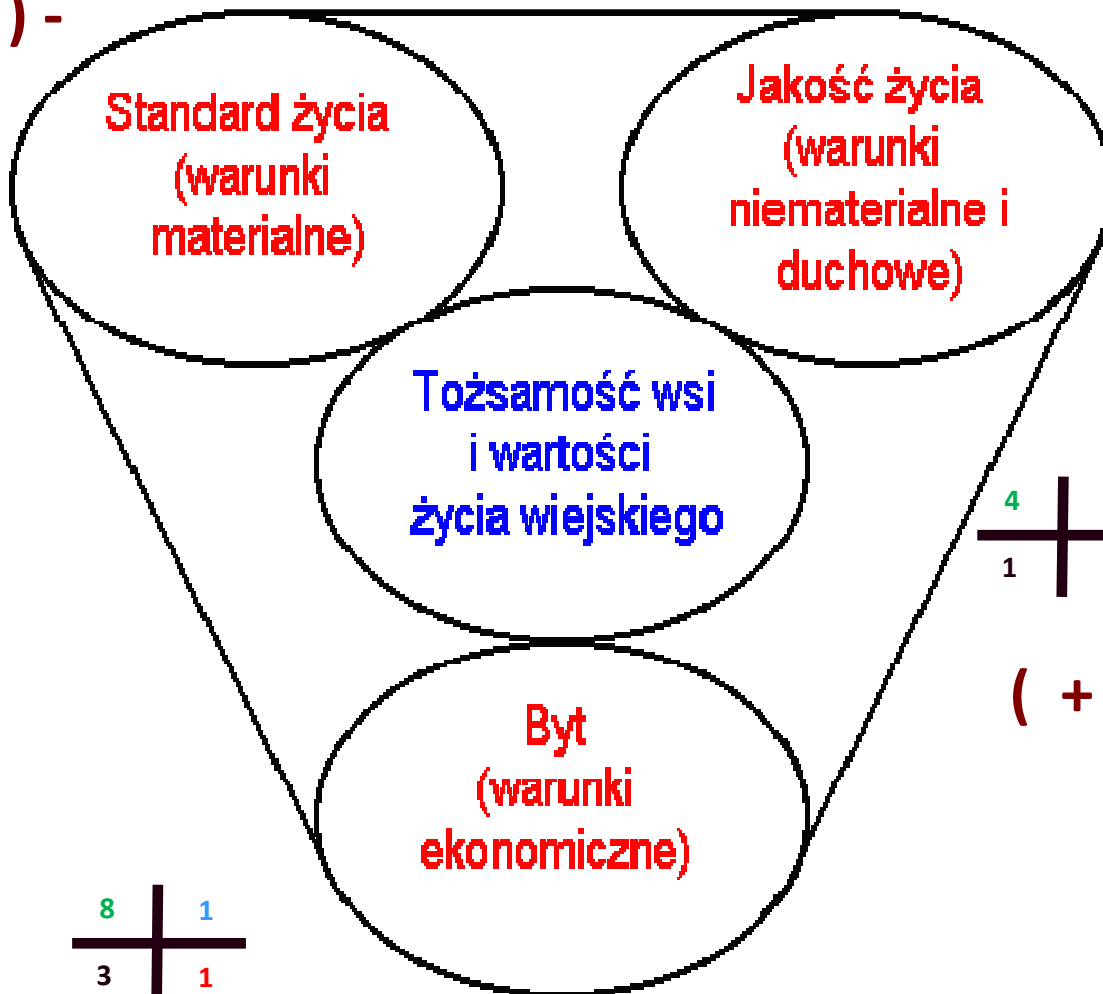
3	0
6	1

SILNE STRONY	SZANSE
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA

14	2
8	2

(-) -

(+) =

4	0
1	0

(+) =

8	1
3	1

(+) =

6. Wizja rozwoju

WIZJA - wyobrażenie stanu docelowego wsi

CECHY DOBREJ WIZJI:

- oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania co do przyszłości wsi (identyfikacja ludzi)
- jest realna (osiągalna), bazuje na posiadanych ATUTACH i BARIERACH
- wzmacnia czynniki wyróżniające wieś lub zawiera specyfikę wsi
- zawiera dźwignię rozwojową -> wskazuje mechanizm zdolny powodować rozwój wsi w zakładanym stopniu i skali
- zawiera przyszłe funkcje wsi

WIZJA WSI MASZANA

AGROTURYSTYCZNA I EKOLOGICZNA WIEŚ MLEKIEM I SEREM SŁYŃĄCA

7. Program długoterminowy

Plan i program odnowy wsi MSZANA Wizja wsi:

I. Plan			II. Program odnowy wsi	
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję	2. Co pomoże osiągnąć cel?		3. Co może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia - co wykonamy?
	Zasoby czego użyjemy	ATUTY Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1 Dbłość o dobra religijne 2 Poprawa kontaktów - dobrosąsiedztwo 3 Promocja wsi poprzez kultywowanie tradycji potraw regionalnych	Stary mur, nagrobki, Lasy mieszane - buczyna karpacka. Zioła i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów . Rezerwat cisów „Igiełki”. Potok Mszanka mający swój początek w górnej części wsi. W dwóch gospodarstwach typu chyża pod jednym dachem mieszkają ludzie i bydło. Zabytkowa kuźnia. Pierwsze zapisane informacje o wsi to czasy króla Kazimierza Wielkiego, który pozwolił ulokować wieś na prawie niemieckim.	Krajobraz, położenie wsi. Bardzo aktywna młodzież. Kozie sery. Duże zaplecze do produkcji bydła. Duże zaplecze do produkcji serów. Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk Działające Stowarzyszenie. Jesteśmy rozpoznawalni w środowisku. Dużo zasobów ziół i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów	Zbyt mała integracja między wsią, a osiedlem Zanikające więzi sąsiedzkie. Krytykanctwo ze strony osób nieaktywnych Słaba aktywność dorosłych J Marazm i brak wiary w poprawę bytu. Pogłębiająca się bieda	1 Inicjatywy związane z porządkowaniem przestrzeni publicznych – cmentarz 2 Zagospodarowanie tzw., CERKWISKA 3 Utrzymywanie kontaktów z ościennymi miejscowościami naszej wsi 4 Wykreowanie lokalnych produktów i potraw: - kozie sery - proziaki, - zebranie przepisów z naszej wsi - wspólne gotowanie potraw mieszkańców wsi 5 Propagowanie historii miejscowości: - zebranie od mieszkańców starych i nowych zdjęć wsi - wystawa - przygotowanie wystawy fotografii z opisami mieszkańców

B. STANDARD ŻYCIA				
<p>1 Poprawa infrastruktury budynków publicznych 2 Zadbanie o przestrzeń prywatnych zabudowań 3 Poprawa infrastruktury sportowo rekreacyjnej 4 Poprawa infrastruktury drogowej</p>	<p>Dobra droga. Bardzo aktywna młodzież. Kozie sery. Duże zaplecze do produkcji bydła. Duże zaplecze do produkcji serów. Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk. Blisko do wyciągu narciarskiego i ścieżek rowerowych. Działające Stowarzyszenie. Jesteśmy rozpoznawalni w środowisku (w gminie, i poza nią). Mszana to miejscowość, w której coś się dzieje. Załążki siłowni. Stół do ping-pong. Duża ilość książek zgromadzonych przez panią Sołtys w Domu Ludowym. Wykonany parking przy kościele.</p>	<p>Dobra droga. Blisko do wyciągu narciarskiego i ścieżek rowerowych. Blisko do Słowacji. Dobre noszenia wiatru dla lotniarzy. Działające Stowarzyszenie. Jesteśmy rozpoznawalni w środowisku (w gminie, i poza nią). Mszana to miejscowość, w której coś się dzieje. Stół do ping-pong. Wykonany parking przy kościele</p>	<p>Zbyt mała integracja między wsią, a osiedlem. Zanikające więzi sąsiedzkie. Krytykanctwo ze strony osób nieaktywnych. Niedoinwestowany Dom Ludowy (dziurawy dach, wilgoć, pleśń , brak ocieplenia budynku.) Słaba aktywność dorosłych Marazm i brak wiary w poprawę bytu. Pogłębiają bieda. Nadużywanie alkoholu wśród dorosłych Mszanka mający swój początek w górnej części wsi, który jednak w czasie silnych ulew potrafi wylać i zabierać mostki. Część budynków poprodukcyjnych z wyglądu przypomina ruinę Zabytkowa kuźnia służąca garaż. Obok domu ludowego (własność gminy) jest nieprofesjonalne boisko do siatkówki zrobione przez mieszkańców. Częściowo oświetlona wieś.</p>	<p>1.1 Wymiana dachu na domu ludowym 1.2 Ocieplenie budynku oraz zamontowanie wiatrołapu przy wejściu do domu ludowego 1.3 Zamontowanie solar-u w celach oszczędności ciepła i energii elektrycznej 1.4 Doposażenia wnętrza domu ludowego (siłownia, świetlica, sprzęt audio-tele, dekodery plus opłata telewizji cyfrowej, Internet stacjonarny, kawiarenka internetowa) 1.5 zagospodarowanie terenu wokół domu ludowego (boisko do siatkówki, boisko do koszykówki, plac zabaw z elementami parku linowego, zewnętrzny stół do tenisa, parking, zadaszenie pod imprezy organizowane na zewnątrz, obsadzenie krzewów) 2.1 Wymiana poszycia dachowego na domach z eternitem 3 Stworzenie toru gokartowego 4 kąpielisko na rzece 6. Stanowisko do Paintball 7 Elementy parku linowego 8 Zinventaryzowanie budynków zaniedbanych 9 Utworzenie miejsca dla uprawiania sportów – paralotnia 10 Budowy drogi na cmentarz 11 Poprawa dróg dojazdowych do miejsc zamieszkania i pól 12 Pozyskanie BUSA – do przewozu – wyjazdy 13. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 14. Oświetlenie całej wsi (jest częściowe) 15. Budowa boiska do tenisa 16. Budowa boiska do piłki nożnej 17. Zainstalowanie monitoringu przed domem ludowym</p>

C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
<p>1 Integracja społeczności lokalnej</p> <p>2 Rozwijanie talentów i zamiłowań, w tym głównie wśród dzieci i młodzieży</p> <p>3 Rozwój infrastruktury wiejskiej</p> <p>4 Rozwój i edukacja mieszkańców</p>	<p>Dobra droga. Bardzo aktywna młodzież.</p> <p>Kozie sery. Duże zaplecze do produkcji bydła. Duże zaplecze do produkcji serów.</p> <p>Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk. Blisko do wyciągu narciarskiego i ścieżek rowerowych.</p> <p>Działające Stowarzyszenie.</p> <p>Jesteśmy rozpoznawalni w środowisku (w gminie, i poza nią). Mszana to miejscowość, w której coś się dzieje. Załączki siłowni. Stół do ping-pong. Duża ilość książek zgromadzonych przez panią Sołtys w Domu Ludowym.</p> <p>Wykonany parking przy kościele.</p>	<p>Krajobraz, położenie wsi. Bardzo aktywna młodzież. Duże zaplecze do produkcji bydła. Duże zaplecze do produkcji serów. Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk.</p> <p>„Natura 2000”, Blisko do Słowacji. Dobre noszenia wiatru dla lotniarzy. Działające Stowarzyszenie. Załączki siłowni. Posiadamy namioty, śpiwory, karimaty – zaplecze wędrownicze.</p> <p>Połemkowskie chyże.</p> <p>Zespół Tańca, dużo zasobów ziół i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów. Dość duża ilość zwierzyny płowej (w czasie rykowisk można z bliskiej odległości podziwiać piękno tych zwierząt). Ostoja dla derkacza. Orzeł przedni a codziennym gościem na naszych polach są orliki, myszołowy, jastrzębie i krogulce.</p> <p>Duża ilość książek zgromadzonych przez panią Sołtys w Domu Ludowym. Dziewczęcy kabaret.</p>	<p>Daleko od miasta. Zbyt mała ilość mieszkańców w średnim wieku, co oznacza brak chętnych do pracy społecznej.</p> <p>Zbyt mała integracja między wsią, a osiedlem. Krytykanctwo ze strony osób nieaktywnych.</p> <p>Niedoinwestowany Dom Ludowy. Słaba aktywność dorosłych.</p> <p>Marazm i brak wiary w poprawę bytu.</p> <p>Pogłębiająca się bieda. Nadużywanie alkoholu wśród dorosłych. Zły dojazd do miasta. Klimat dość ostry i nie pozwala na owocowanie orzechów włoskich, śliw, wiśni i innych drzew owocowych. Potok Mszanka mający swój początek w górnej części wsi, który jednak w czasie silnych ulew potrafi wylać i zabierać mostki. Zabytkowa kuźnia służąca jako garaż.</p>	<p>1 Stworzenie drużyn sportowych – piłka nożna, siatkówka, tenis stołowy itd...</p> <p>2 Utrzymanie dziecięcego i młodzieżowego zespołu tanecznego</p> <p>3 Utworzenie ludowego zespołu tanecznego</p> <p>4 Utworzenie wsi tematycznej: Osada Wołoska – repliki domów wołoskich,</p> <p>5. Labirynt z beli siana</p> <p>6. Utworzenie klubu rowerowego – rowerem przez Mszaną</p> <p>7. Utworzenie ścieżki rowerowej</p> <p>8 Spanie u sołtyski na sianie</p> <p>10 Budka przy domu ludowym z książkami i kluczykiem – mała biblioteka – Mszańska biblioteka Publiczna</p> <p>11 Msza na świeżym powietrzu</p> <p>12 Kursy rozwoju osobistego – kreatywność, fotograficzne, wyplatanie, florystyczne, pszczelarski, produkcja podpiwku, językowe, plastyczne itd.</p> <p>13 wyprawy na rykowisko – wykorzystanie doświadczenia i wiedzy leśniczego</p> <p>14 Kino letnie – wyświetlanie filmów na wolnym powietrzu</p> <p>15 Kalendarz imprez – święto 3 maja, dożynki wiejskie, andrzejki, wigilia,</p> <p>16 Folder – nasze talenty – talenty mieszkańców</p> <p>17 Budowa stałego grilla obok domu ludowego</p> <p>18 Warsztaty z udoju i przerobu mleka</p> <p>19 Pokaz starych zawodów (kowalstwo, produkcja dziegciu, produkcja naczyń drewnianych itp.)</p>

D. BYT				
<p>1. pozyskanie środków finansowych przez społeczność lokalną na działania związane z poprawą życia mieszkańców</p> <p>2. Promocja miejscowości na zewnątrz</p> <p>3 Edukacja przedsiębiorczości</p> <p>4 Rozwój mieszkańców</p>	<p>Nierówność terenu, większość domów zbudowanych jest na zboczach.</p> <p>Wybudowana 2 lata temu przez powiat droga stanowiąca przez Mszanę skrót z Barwinka do Jasła.</p> <p>Pierwsze zapisane informacje o wsi to czasy króla Kazimierza Wielkiego, który pozwolił ulokować wieś na prawie niemieckim. Jak w Beskidzie Niskim: proziaki, sery podpuszczkowe zwane klaganymi (robione ze słodkiego mleka z wykorzystaniem podpuszczki). Sery kozie z ekologicznego gospodarstwa Figa. Są niezamieszkałe budynki, ale mają właścicieli. Serwatka.</p>	<p>Kozie sery. Duże zaplecze do produkcji bydła. Duże zaplecze do produkcji serów.</p> <p>Otoczenie wsi – dużo łąki, pastwisk. Tworzą się 2 gospodarstwa agroturystyczne w tym jedno dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Blisko do wyciągu narciarskiego i ścieżek rowerowych. Dużo zasobów ziół i roślin (w tym prawnie chronione) charakterystycznych dla ugorów. Dość duża ilość zwierzyny płowej (w czasie rykowisk można z bliskiej odległości podziwiać piękno tych zwierząt). Duża ilość rolników korzysta z faktu bytowania derkacza.</p>	<p>Bardzo niedostateczna ilość miejsc pracy.</p> <p>Pogłębiająca się bieda.</p> <p>Klimat dość ostry i nie pozwala na owocowanie orzechów włoskich, śliw, wiśni i innych drzew owocowych. Część budynków poprodukcyjnych z wyglądu przypomina ruinę. Zabytkowa kuźnia służąca jako garaż.</p>	<p>1 Organizowanie warsztatów z udoju i przerobu mleka koziego oraz krowiego</p> <p>2 Budowa domków związanych z wsią tematyczną</p> <p>3 Utworzenie punktu sprzedaży produktów lokalnych</p> <p>4 Skup runa leśnego</p> <p>5 Przetwarzanie runa leśnego i ziół</p> <p>6 Szkolenia ABC przedsiębiorczości</p> <p>7 Promocja wsi oraz promocja produktów lokalnych</p> <p>8 Współpraca z grupami producenckimi – wołowina i przetwórstwo mleka</p> <p>9 Opracowanie przewodników o umiejętnościach manualnych.</p> <p>10 Impreza pt „Dni Sera” promująca produkcję i spożycie mleka i jego przetworów.</p>

8. Program krótkoterminowy

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkcja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Współzawodnictwo	Konkurs na najpiękniejszą wieś/posesję/projekt	TAK	TAK		V
Na czy nam najbardziej zależy?	Integracja i pobudzenie do wspólnego działania	Wspólne imprezy – dożynki, ognisko, wigilia, dzień dziecka, wspólne gotowanie i pieczenie	TAK	TAK		III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Marazm, lenistwo i stereotypy	Zapraszanie znanych osób oraz wyjazdy do miejscowości o dużej aktywności aktywnych	TAK	TAK		IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Wiara w to, że dobrze robimy i dajemy radę	Projekt – Historia Domu Ludowego od 1936 do „dzisiaj” – co się działo do tej pory	TAK	TAK		I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Praca z młodzieżą	Roczny projekt dla młodzieży – zajęcia, plastyczne, ruchowe, teatralne, taneczne, florystyka, decuparz,	TAK	TAK		II
Projekt Małych Grantów	Projekt – Historia Domu Ludowego od 1936 do „dzisiaj” – co się działo do tej pory. Zadania do wykonania – odwodnienie budynku.					

9. Informacje dodatkowe